

М О Т И В И

на Мирослав Милчев Начев, съдия в Окръжен съд – Кюстендил, за участието ми в процедурата по избор на членове на ВСС от квотата на съдиите

Уважаеми колеги,

приех да бъда сред кандидатите за членове на ВСС по няколко причини.

Работя като съдия повече от 21 години, през които не само придобих професионален опит при разглеждане на различни видове дела – наказателни, граждански, административни и фирмени, но и опознах стоящите на дневен ред пред съдебната система проблеми и предизвикателства. Почти целият ми трудов стаж до момента е преминал най – напред в Районен, а впоследствие и в Окръжен съд – Кюстендил. След 9 години като редови съдия в Окръжния съд бях избран за негов административен ръководител и все още продължавам да изпълнявам тази длъжност. Познавам работната атмосфера в съдебния район, имам представа по какъв начин трябва да функционира успешно и безотказно един орган на съдебната власт.

През всички тези години съм се стремял да спазвам принципите на колегиалност, непосредственост и взаимно доверие – не само в отношенията ми с магистратите и съдебните служители, но и с представителите на други органи. В отношенията ми с административните ръководители, магистрати и съдебни служители съм се ръководил от принципите на колегиалност, непосредственост в общуването и взаимно доверие.

Придобитият от мен практически опит, включително и в областта на натовареността на съдиите, положените усилията в насока подобряване дейността на Окръжния съд, ми дават увереност да смятам, че бих се справил успешно с отговорностите и задачите, които стоят пред членовете на ВСС. И аз, като всеки съдия в нашата страна, имам собствено вътрешно убеждение, защитавам го ежедневно - чрез актовете, които постановявам, чрез становищата и личната си позиция относно наболелите проблеми в съдебната система.

Ако бъда избран за член на Съдийската колегия на ВСС, то бих дал всичко по силите си за отстояване независимостта на съдебната система, за противопоставяне на опитите за уронване на нейния престиж и омаловажаване на постигнатите до момента успехи, за продължаване

на реформата в посока на реално подобряване на нейното функциониране.

Не бих пестил усилия съдиите, както и останалите магистрати, да имат в мое лице достоен представител, на когото да разчитат във всеки момент, включително и за разрешаване на ежедневните проблеми. При това, независимо от нивото на съдебна власт, в което работят.

Всичко това не само ме мотивира да приема номинацията на моите колеги от Окръжен съд – Кюстендил, но и ми дава увереност, че имам нужните качества и подготовка да оправдая тяхното доверие.

С уважение

К О Н Ц Е П Ц И Я

по чл.29в ал.4 ЗСВ

за работата на Висшия съдебен съвет на Република България,
изготвена от Мирослав Милчев Начев, съдия в Окръжен съд -
Кюстендил

Съдебната власт е призвана да защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата, а ВСС я представлява, осигурява и отстоява нейната независимост, изпълнява и останалите си правомощия, уредени подробно в Конституцията на РБ и ЗСВ. Постигнатото от досегашните състави на Съвета несъмнено трябва да се разглежда като основа, която да бъде доизградена и развивана в съответствие с актуалните предизвикателства.

В концепцията си излагам накратко своите виждания за дейността на Висшия съдебен съвет и в частност на Съдийската колегия, идеите си за подобряване на тази дейност и насоките, които бих следвал ако бъда избран за негов член.

I.Бюджет, управление на собствеността.

Нормалното функциониране на органите на съдебна власт зависи не само от професионализма на магистратите и съдебните служители, но и в значителна степен от нейното финансиране. Обезпечаването на оптимален бюджет е гарант за независимостта на системата, за адекватно и своевременно изпълняване на нейните задължения. Едно от най – важните правомощия на ВСС е да приема проекта на бюджет на съдебната власт, съответно да изготвя подробната обосновка и доклада по чл.364 ал.1 и 2 ЗСВ. Очевидна е необходимостта от по - добра координация с изпълнителната и законодателна власти, с оглед запазване параметрите на този проект, в посока подобряване събираемостта на вземанията на съдебната власт и ефективно управление на собствеността.

Правосъдието, вътрешният ред и сигурността нямат цена. И все пак, доколкото непрекъснато се обсъжда ефективността на съдебната система от гледна точка на разходвания от нея бюджет, неминуемо следва да бъде поставян на дневен ред и въпросът за размера на съдебните такси и тяхната събираемост. От една

страна, ниският размер на тези такси се разглежда като аспект на достъпа до правосъдие. Но приходите от дейността на съдебната власт също формират нейния бюджет и имат пряко влияние върху негово изпълнение, доколкото размерът им се залага предварително. Освен това, достъп до правосъдие означава и адекватно финансиране, обезпечаващо дейността на мотивирани магистрати и съдебни служители. От страна на ВСС следва да се полагат непрекъснати усилия в тази насока, включително и за своевременно актуализиране на трудовите възнаграждения в съответствие с правилото на чл.218 ал.2 ЗСВ.

Авторитетът на съдебната система зависи в голяма степен и от условията, при които се осъществява правосъдието. С измененията в ЗСВ сред правомощията на ВСС се въведе и управлението на недвижимите имоти на съдебната власт. Общозвестен факт е, че значителна част от магистратите в страната осъществяват своята дейност при лоши битови условия, настанени в общи работни кабинети. В това отношение определено могат и трябва да се полагат непрекъснати усилия за разрешаване на натрупалите се с години проблеми.

Необходимо е също така не само да бъдат изготвени съответни регистри на съдебните сгради, но и да бъде установено тяхното действително конструктивно състояние. Предвидените за основни и текущи ремонти финансови средства следва да бъдат отпускани именно приоритетно, в съответствие с констатираното текущо състояние, а не с оглед активността и напоритостта на административните ръководители.

Атестиране, конкурси

С измененията в ЗСВ се въведоха нови правила за атестиране и повишаване, съответно от страна на ВСС се прие Наредба №1 за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители. Новата уредба на този етап се приема положително от страна на магистратите, но е нужно време, за да може да бъде направен извод дали техните очаквания са били оправдани. Провеждането на централизираните конкурси и на тези за преместване и повишаване в длъжност на практика ще демонстрира ефективността на новите правила и ще даде възможност за преценка дали предвиденият 1 – годишен срок е минималният възможен.

Съдебна карта, натовареност

През последните няколко години въпросът за т.нар. „съдебна карта“ стана особено актуален. От страна на ВСС бяха развити и изложени идеи за нейното оптимизиране, но до този момент реални действия не бяха предприети. Очевидно е, че това е изключително важен въпрос, по който не може и не трябва да се действа прибързано. Видими за всеки са промените в демографските процеси в нашата страна и прякото им влияние върху натовареността на съдебните органи. Същевременно, функционирането на съдилища с щатна численост от един или двама съдии не звучи убедително за обществото. И все пак, при всяка лансирана идея за закриване на конкретен районен съд, именно местната общност първа заявява твърдото си несъгласие за това.

Реорганизацията и оптимизацията на съдебната карта като цел и правомощие на ВСС трябва да бъде проведена внимателно, след преценка на всички възможни последици. Безспорно е, че такава реорганизация неминуемо ще доведе до влошаване на достъпа до правосъдие, особено за жителите на отдалечени населени места. Тя следва да бъде съпътствана, дори предхождана от постепенното въвеждане на информационни технологии, които да обезпечат правораздаване без реално присъствие на страните в съдебната зала, електронен достъп до делата и предоставяне на електронни услуги.

Равномерната натовареност на съдиите не само осигурява бързина и качество на правораздаването, но и осмисля принципа за равно заплащане на еднакво количество положен труд. Приемането от страна на ВСС на Правила за оценка натовареността на съдиите, актуализирането им от страна на Съдийската колегия, са положителни стъпки в правилна посока за обективно определяне на реалната натовареност в съдилищата. Практическото им приложение обаче бе съпроводено с трудности, с непрекъсната промяна на статистическите кодове на делата, на определените коефициенти за тежест. Всичко това доведе до затруднения в процеса на разпределение на делата, при отчитане на натовареността, до натрупване на известно напрежение в работата на съдиите и особено в тази на системните администратори.

Не на последно място, в Централизирания модул за разпределение на делата / Система за случайно разпределение на дела/ следва да се предприемат промени, като на принципа за равномерно разпределение на делата между съдиите се даде

приоритет за сметка на този за случайно разпределение. В момента в системата е заложен процент на възможна разлика при разпределението на дела между отделни съдии, което води до неравномерност при въведен еднакъв процент на натоварване.

За разрешаване на тежкия проблем с неравномерното натоварване в отделните съдилища, абсолютно наложителни са и промени в процесуалните закони относно подсъдността по дела. Без такива промени всички идеи за равномерност, за облекчаване работата на най – натоварените съдилища в страната, биха останали в сферата на пожеланията.

Информационни технологии, електронно правосъдие

Ефектът от постепенното въвеждане на информационни технологии в правораздаването е видим и неоспорим. Напредъкът в съдебната система за последните 10 – 15 години е огромен, но такъв е и потенциалът за продължаване и засилване на този процес. Въвеждането на информационни технологии и осигуряването на необходимите за това финансови средства следва да бъде една от приоритетните задачи на ВСС, доколкото това би имало положителен ефект върху качеството на правораздаване, достъпа до правосъдие и ефективното използване на бюджета на съдебната власт.

От страна на ВСС бяха предприети редица стъпки в посока въвеждане на електронно правосъдие, включително за изграждане на Единна централизирана информационна система за съдилищата. Приета бе Наредба №4 от 16.03.2017г., на електронната страница на Съвета бе публикуван за обществено обсъждане и Проект на наредба за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела. Тази дейност следва да продължи активно като съществена част от реформата.

Дисциплинарни производства

При осъществяване на дисциплинарната дейност на ВСС от особена важност е да има предвидимост на наказанията, като за сходни нарушения се налагат еднакви наказания. Разбира се, след обсъждане на индивидуалните критерии по чл.309 ЗСВ. Най – честите случаи на ангажирана дисциплинарна отговорност касаят неизпълнение на служебните задължения по спазване на предвидените в процесуалните закони срокове. При тези хипотези задължително следва да се обсъждат и вземат предвид

конкретната натовареност в органа на съдебна власт, както и битовите условия, при които правораздава магистратът.

Медийна политика

Насоките в дейността на ВСС по взаимодействие и сътрудничество с органите за масова информация също са от голямо значение. С повишаване на откритостта и публичността в работата на органите на съдебна власт, с увеличаване на възможностите гражданите да се запознаят с тяхната дейност, неминуемо се повишава и общественото доверие в системата. През последните години Комисия „Публична комуникация“ предприе редица конкретни действия в тази насока – въвеждане практиката на отворени дни / Образователна програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие“/, организиране на работни срещи на специалистите по връзки с обществеността / магистрати, които осъществяват тази дейност/ и др.

С разделянето на ВСС на две колегии тази комисия бе закрыта, като дейността ѝ премина към Комисията по правни и институционални въпроси. Дали това разрешение е удачно ще покаже времето. С решения на ВСС през есента на 2016г. бяха актуализирани Комуникационна политика, план за действие и правила, приета бе Медийна стратегия на съдебната власт, в която подробно са очертани нейните основни принципи, цели и средства за постигането им.

Сред посочените в Стратегията комуникационни канали присъства и правото на отговор, същевременно бе регулирана дейността на Екип за реакция при възникване на криза. Въпреки това, актуален остава въпросът следва ли ВСС да реагира и по какъв начин в случаите на разпространявани в медиите, дори национални такива, на неверни и подвеждащи информации относно дейността на съдебната власт. Примерите в това отношение са много. Един от най – скорошните : „Поне засега едно е сигурно - десет години по-късно България продължава да е най-бедната страна в ЕС. А съдебната ни система и държавната администрация са сред най-корумпираните в света.“/Изявление в Сутрешен блок на Нова телевизия от 30.03.2017г. по повод обявен доклад за 10 – та годишнина от членство на страната ни в ЕС/.

Механизъм за сътрудничество и проверка

Механизмът за сътрудничество и проверка е специален механизъм за проверка, предвиден в договора за присъединяване

на страната ни към ЕС. В публикуваните доклади се отразяват констатации от извършваното наблюдение и се отправят препоръки за наблюдение. Констатациите и препоръките по правило се приемат от българските власти, а в последните няколко доклади се наблюдава все по – ясна конкретика. Очертават се точно посочени мерки за изпълнение, сред които и оптимизация на съдебната карта. Вследствие на публикуваните доклади бяха приети Стратегия за съдебна реформа, План за действие за изпълнение на препоръките, Актуализирана стратегия, Пътна карта за нейното изпълнение и др. документи. Една от отговорните институции за реализиране на предвидените мерки е ВСС, като от негова страна безспорно следва да се предприемат активни действия за изпълнение на показателите за напредък.

Положителният ефект от този механизъм е явен, защото предполага обективен страничен поглед върху реалното състояние в областта на вътрешния ред и сигурност в страната. Но действието му повдига и въпроси. От една страна, той се прилага ограничено по отношение на две държави, без да е налице сравнение с идентични показатели в други страни – членки. Изнасяните ежегодно в Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието данни категорично говорят, че нашата съдебна система съвсем не е опашкарята на Европа.

От друга – на 01.07.2013г. в ЕС бе приета нова страна – членка, без по отношение на нея да е предвиден идентичен механизъм. А това, с оглед на принципа за равнопоставеност, прави продължаващото му прилагане несправедливо.

В заключение бих добавил своето виждане, че ВСС като лице на съдебната система в ежедневната си дейност трябва да защитава своя и на българските магистрати авторитет, при спазване най – вече принципите на демократичност, колегиалност и взаимно уважение.

С уважение :